

Όταν το κράτος (δεν) δουλεύει...

Δεν δουλεύει το ρημάδι! Ή μήπως δουλεύει;

Οι εκλογές του Γενάρη του 2015 είχαν μια σημασία. Όχι γιατί ένα είδος αριστεράς κατέλαβε κυβερνητικούς θώκους (αυτό είχε ξαναγίνει στα '80ς). Όχι γιατί ο 'λαός' ζητούσε και πάλι, πεισματάρικα, ευρωπαϊκά κι αμερικάνικα λεφτά, ακόμη πιο άγρια εκμετάλλευση για τους μετανάστες και 'εθνική αξιοπρέπεια' (κι αυτό γινόταν τόσες δεκαετίες τώρα). Αλλά γιατί άλλη μια αριστερή διακυβέρνηση, μέσα σε 40 χρόνια άλλης μιας κρατικής κρίσης, ήταν αυτή που αναλάμβανε το μεγάλο έργο της επίτευξης μιας ευρύτερης εθνικής ενότητας, με πολύ καλύτερες πιθανότητες μάλιστα από τις προηγούμενες κεντρο-δεξιές να τα καταφέρει, αναδεικνύοντας παράλληλα μετά τις 25 Γενάρη όλο και περισσότερο τη γύμνια της ντόπιας αριστεράς, 'εξω-κοινοβουλευτικής' και 'αντι-κρατικής', κ.ο.κ. Γύμνιας από τα πάντα: από τη διαμόρφωση μιας αντίληψης των αντιπάλων της και άρα του εαυτού της, από την οργανωτική της συγκρότηση και τα πολιτικά της περιεχόμενα, από τα αιτήματα και τα οράματα της, κ.τ.λ. [1] Με λίγα λόγια, οι αριστεροί απέδειξαν τη χρησιμότητά τους στο τιμόνι αυτού του κράτους και με το παραπάνω. Και – χωρίς κανένα πρόβλημα – με ακροδεξιούς συμμάχους. Και είναι άλλο βέβαιο να το λες στις προκηρύξεις σου γενικά και άλλο να το ζεις. Βλέποντας, δε, άλλους συντρόφους να χασκογελάνε και να ψηφίζουν και άλλους απλώς να 'ελπίζουν', αποφασίσαμε να κάνουμε μια κουβέντα 'για το κράτος μας', εντός μας.

Το θέμα καταρχάς δεν έμοιαζε πολύ πιο περίπλοκο για να πιάσει πάνω από 5 σειρές. Όταν ο συριζο-ψηφοφόρος αποδέχεται το δημαγωγικό οφθαλμοφανές, πως από τις εκλογές του 2012 οι καρδινάλιοι του Σύριζα βάζουν την ήδη μισο-προχώ ατζέντα περί 'μεταναστών' στον πάγο, ανάγοντας την πολιτική τους καμπάνια στο δίπολο 'μνημόνιο – αντι-μνημόνιο', με σημείο αναφοράς το καλό του εθνικού μας κράτους, τότε αυτός ο ψηφοφόρος είναι ήδη ένας μικρός πονηρός καρδινάλιος. Είδατε; Πέντε σειρές μας πήρε. Η στρατηγική μπαίνει πάνω από το περιεχόμενο. Ψήφος δίχως αυταπάτες (και καλά) και να 'χαμε να λέγαμε... Ο δυσώδης άνεμος της εθνικής ομοψυχίας που φυσούσε από την πλατεία Συντάγματος προς όλες τις κατευθύνσεις ήδη από την εποχή των 'αγανακτισμένων', επέστρεψε στο φυσικό του περιβάλλον, κατά τη διάρκεια των παλλαϊκών συγκεντρώσεων 'στήριξης των διαπραγματευτικών προσπαθειών της κυβέρνησης', με σύνθημα 'ανάσα αξιοπρέπειας'. [2] Ήταν και παραμένει μία από τις περιπτώσεις όπου λαός και κράτος γίνονται ένα, πιο ρητά από ποτέ. Ο ιστορικός ρόλος του έθνους έρχεται και κουμπώνει αρμονικά με τις επιδιώξεις του κρατικού μηχανισμού. Όχι κλειστές ματιές και φλερτ πια αλλά δημόσια και ανοιχτή αγάπη! Το τρίτο επεισόδιο αυτού του ρομάντσου νομίζουμε ότι παίζεται σήμερα με το 'προσφυγικό', όταν βρέθηκε επιτέλους και ο τρόπος 'η κρίση να γίνει ευκαιρία'...

Όπως συμβαίνει αδιαμφισβήτητα στα παρόμοια φυσικά φαινόμενα, ο δυνατός δυσώδης άνεμος παρέσυρε ό,τι βρήκε μπροστά του, ό,τι δηλαδή δεν είχε στηρίγματα στο έδαφος ικανά να το κρατήσουν όρθιο. Μόνο που – μην ξεχνάμε – ούτε το έθνος αυτό ούτε το κράτος του έχουν κάτι φυσικό. Και δεν χρειάζεται κανείς να είναι ο Μπένεντικτ Άντερσον ούτε ο Πιέρ Κλαστρ για να το καταλάβει. Αυτές οι απλές αρχικές παραδοχές ευθύνονται για τα όσα ακολουθούν.

Υπάρχει μια αντίληψη, σμιλεμένη μέσα στους αιώνες της ελληνικής ιδεολογικής ασκήμιας, από τον 19ο στην περίπτωση μας, που δέχεται πως το κράτος αυτό «δεν υπάρχει», «δεν δουλεύει», «είναι μπανανία», «είναι μπουρδέλο» (κατά το λαϊκότερο), είναι ακόμη, ναι, «ένα ξέφραγο αμπέλι» στην περίπτωση της διαχείρισης του μεταναστευτικού πληθυσμού. Αυτή η αντίληψη είναι, βέβαια, μια αντίληψη συνεπής τόσο με τη δεξιά όσο και την αριστερή αντίληψη της ιστορίας του κράτους αυτού, λόγος αρκετός ίσως για να 'χει γίνει κοινός τόπος για τους πάντες. Η δεξιά αντίληψη στην κλασική επωδό 'το-κράτος-δεν-δουλεύει' έβλεπε και συνεχίζει να βλέπει, συνήθως στους προσφιλείς της τομείς της ασφάλειας, της άμυνας και του εσωτερικού ελέγχου, λίγες ακόμα ευκαιρίες να απλώσει το κράτος τα ξερά του πάνω σε μέχρι πρότινος ανεξερεύνητες περιοχές. Η αριστερή, πάλι, αντίληψη, μετεμφυλιακά με νέα ορμή, δούλευε τη δικιά της αντίστοιχη πατριωτική ατζέντα για το πως το κράτος «δεν υπήρχε» ή «δεν δούλευε σωστά», μιας και αποτελούσε προτεκτοράτο κάποιων άλλων, ξένων βέβαια. Οι κρατικοδίαιτοι μικροαστοί έλληνες αρκούσαν ανέκαθεν στο ότι, όταν το κράτος δεν τους εξυπηρετούσε, το άτιμο «δεν δούλευε», δεν ήταν αρκετά 'δυτικό' κ.τ.λ. Αλλά όταν έσβηνε καμιά κλήση τροχιάς το πάσχα (τυπική κρατική λειτουργία παντού όπου κι αν ρωτήσετε στα υπόλοιπα 200 κράτη του πλανήτη, έτσι;), τότε «δούλευε». Φυσικά, για όλα αυτά υπήρχε πάντοτε (και θα υπάρχει) η απαραίτητη θεωρητική βάση και το απαραίτητο μπλα-μπλα. Για τους δεξιούς είναι απλά θέμα του «να εφαρμοστούν οι νόμοι επιτέλους», δηλαδή το κράτος να μην ντραπεί να ασκήσει το φυσικό μονοπώλιο της βίας (κατά το λαϊκότερον 'αχ... να μασταν Γερμανία...'), ενώ η ρίζα του κακού ανικνεύεται συνήθως σε μια γενεαλογία της εθνικής δυστοκίας να στήσει σωστή βιομηχανία, μονιασμένη εθνικά και δυτικό-τροπη αστική τάξη, να απορριφθεί επιτέλους σα να λέμε η πελατειοκρατία, η ανομία και όλα τα βάσανα που μας κληρονόμησαν '400 χρόνια σκλαβιάς'.... Για τους αριστερούς, πλην της αποδοχής κάποιων από τα παραπάνω σχήματα, η κατεξοχόν βάση κατανόησης των πραγμάτων φιλοξενούσε κάθε είδους θεωρίες εξάρτησης, όπως αυτές θεμελιωνόνταν στη σοσιαλιστική, και όχι μόνο, θεωρία τις δεκαετίες '50 με '80.

[1] Πόσο στραγγίξαν τα ιδεολογικά κόλλα των προηγούμενων φαίνεται εξάλλου και από τις τελευταίες φωτοβολίδες που πετάζανε στον αέρα. Είναι δυνατόν να μιλά κανείς ένα εξάμηνο δημόσια για τις επιτυχίες στην Αμφίπολη; Καλός κι ο μεγα-αλέκος, αλλά τα λεφτάκια καλύτερα... Επιπλέον, η αριστερά είχε φανεί πιο πλούσια στα 'όπλα' της, ήδη από την αρχή του 2010, όταν προσφέροντας άφθονα ιδεολογικά σχήματα εθνικοποίησης της αντίστασης στην κρίση, μεπτόναρε εθνικά κάθε πιθανή εκδήλωση κοινωνικών ανταγωνισμών στο εσωτερικό της χώρας με αποτέλεσμα, να βγαίνει ενισχυμένο το ελληνικό έθνος(-κράτος) αλλά και ο ελληνικός λαός – ως εγγενώς θύματα και αγωνιστές. Πράγματι, δε, την εθνική ομοψυχία γύρω από τις προσπάθειες της κυβέρνησης Σ.ΑΝΕΛ. ήταν και είναι πολύ δύσκολο να τις πετύχει μια μόνο δεξιά κυβέρνηση του δόγματος «νόμος και τάξη».

[2] Ούτε γέλιο δεν μπορεί να προκαλέσει πλέον η ενσωμάτωση αναρχικών συνθημάτων (Βλ. «Ανάσα Αξιοπρέπειας»: σύνθημα της απεργίας πείνας του Ρωμανού που χρησιμοποιήθηκε έπειτα στις 'παλλαϊκές' της πλατείας Συντάγματος).

Φυσικά υπήρξε και η μέση οδός. Βρέθηκε στη μεταπολιτευτική φάση να κουμπώσει και μια λίγο-πολύ αποδεκτή από μετριοπαθείς δεξιούς αλλά κυρίως αριστερούς φιλελεύθερη εκδοχή του τι έφταιγε για το κακό μας το ριζικό. Η Ελλάδα δεν πέρασε σωστό διαφωτισμό, όπως έκαναν όλοι οι υπόλοιποι στην Ευρώπη, δεν βίωσε ανάπτυξη αλλά Αγγλία ή Γερμανία και, συνεπώς, εντός αυτής της υπέροχης θεωρίας 'σταδίων', δεν θα μπορούσε να αναπτύξει τον κρατικό της μηχανισμό σαν ένα σωστό, δυτικό και ορθολογικό κράτος. [3] Λες και κάθε κράτος στον πλανήτη θα περνούσε απαραίτητα από τη διαδικασία συγκρότησης του γερμανικού, του αγγλικού ή του γαλλικού καπιταλιστικού κράτους. Οι φοβερές ιδέες περί 'έλλιπούς ανάπτυξης', 'ελληνικού τραύματος' κ.ο.κ. συνέβαλαν περαιτέρω στο να εγκλωβίσουν την αναζήτηση του προβλήματος στα επιφανόμενα συμπτώματα της 'πελατειοκρατίας', της 'ανομίας', της 'αλλαγής της νοοτροπίας του Έλληνα(ρα)' (κατά το αριστερότερον) κ.ο.κ., «προβλήματα» που ταλανίζουν ακόμα τις στήλες της Αυγής και της Καθημερινής εξίσου. Πρόκειται για τις γνωστές «θεωρίες» της υπ-ανάπτυξης, των οποίων την ύπαρξη βολεύει ικανοποιητικά μάλιστα η διφυής ανάπτυξη του ελληνικού εθνικισμού, της μορφής του δηλαδή, που επιθυμεί μια ευθυγράμμιση με τα 'φιλελεύθερα' ευρωπαϊκά κράτη, και της άλλης, της παραδοσιακής του ελληνο-χριστιανικής μορφής. Σε κάθε τόνο και με κάθε τρόπο το ελληνικό κράτος, με βάση τις παραπάνω αντιλήψεις, λογιζόταν ως 'έρμαιο ιμπεριαλιστικών συμφερόντων', της 'ντόπιας και της διεθνούς μεγαλοαστικής τάξης' ή και των 'αργόσχολων συνδικαλιστών' που οδήγησαν τη δημόσια διοίκηση στην παρακμή, και πάει λέγοντας. Οι παραπάνω προεγγύσεις κατάφεραν δύο κυρίως σκατά από πλευράς αριστεράς. Αφενός, ο 'λαός', αυτό το άμορφο υποκείμενο να θεωρείται αυτομάτως καλό και άγιο, θύμα των πολιτικών των δεξιών κακοδιαχειριστών και (γιατί όχι;) ξενόδουλων κυβερνήσεων (εντάξει, είπαμε, ίσως τη νοοτροπία του πρέπει να κοιτάξει λίγο 'ο Έλληνας'). Με λίγα λόγια να μη λογίζεται η εθνικο-ταξική συνδρομή του λαού στις κρατικές πολιτικές και οι ποικίλες σχέσεις που αναπτύσσει με τον κρατικό μηχανισμό. Αφετέρου, το ίδιο το κράτος να αντιμετωπίζεται ως αντικείμενο, έρμαιο άλλων διαδικασιών, παρά ως ένας μηχανισμός με δικά του εθνικά συμφέροντα και επιδιώξεις, βαθιά ιδεολογία και ιστορία, μακρό-πνοες στρατηγικές και ακλόνητες θέσεις.

Η σύγχυση αυτή που δίνει έναν μη-οξύ τόνο και έναν άχρωμο χαρακτηρισμό στο κράτος προφανώς δουλεύει υπέρ της παρουσίας του ως ενός ουδέτερου μηχανισμού (και άρα ελέγχιμου και διαχειρίσιμου) που επιδιώκει την αρμονία μεταξύ των διαφορών που αναπτύσσονται στην κοινωνία των πολιτών. Έστω, που αν δεν είναι τέτοιος, με τη συγκρότηση μιας κατάλληλης κυβέρνησης και γραφειοκρατίας, θα μπορούσε να γίνει. Αξιοκρατία, οι κατάλληλοι άνθρωποι, έλεγχος της διοίκησης, ανεξάρτητη δικαιοσύνη, ελέγξιμη εκτελεστική εξουσία κ.τ.λ., κ.τ.λ. είναι ιδέες (ιδεότυποι, κατά Βέμπερ) για τις οποίες έχει γραφτεί ένας σκασμός βιβλία τα οποία μοιράζονται τον ίδιο κοινό ορίζοντα: τη συμμετοχή στο κράτος και το στίσιμο των ατομικών συμφερόντων πίσω από τις επιδιώξεις του. Το κομμάτι της αριστεράς που πάντα ήθελε την κατάκτηση της κρατικής εξουσίας μας έμαθε έτσι και αυτό, να μιλάμε για ένα κράτος που απλώς βρίσκεται στα λάθος χέρια, ένα κράτος λίγο-πολύ καημένο, εξαρτώμενο και δυσλειτουργικό.

Κράτος σε πόλεμο, κράτος σε ειρήνη, κράτος σε συνέχεια.

Η πραγματικότητα, παρόλα αυτά, έδειχνε πολύ διαφορετικά τα πράγματα. Ζούμε σε ένα επιθετικό κράτος αν μη τι άλλο το οποίο στα πρώτα 100 χρόνια της ύπαρξης του συμμετείχε σε ή ξεκίνησε μόνο του πάνω από 10 πολεμικές επιχειρήσεις, κατάφερε, δε, να τριπλασιάσει τα αρχικά του σύνορα. Η πολιτική απέναντι στη Μακεδονία, για να πάρουμε ένα μερικό παράδειγμα ώστε να φωτιστεί καλύτερο το όλο ζήτημα, δείχνει πως δεν έχουμε να κάνουμε με ένα κράτος το οποίο δεν ξέρει τι θέλει, ούτε με ένα κράτος που 'πιέζεται' από άλλους, ξένους, να ενεργήσει. Εφαρμόζονται τεχνικές εξουσίας με βάθος δεκαετιών, διεξάγονται πόλεμοι, αναπτύσσεται κάθε είδους ιδεολογική προπαγάνδα, αναζητούνται κοινωνικοί σύμμαχοι οι οποίοι απολαμβάνουν με τη σειρά τους απτά, υλικά ανταλλάγματα. Πριν πατήσουν στο Κιλκίς οι Έλληνες, είναι γνωστό ότι έχουμε να κάνουμε με μια κυρίως σλάβικη πόλη. Η στρατιωτική νίκη ακολουθείται από πογκρόμ και λιντσαρίσματα, έπειτα έρχονται τα αντι-σλάβικα νομοθετικά μέτρα, έπειτα οι δασκάλες από την Αθήνα και οι χωροφύλακες από την Κρήτη, έπειτα η τοπική εκκλησία δυναμώνει σε περιουσία και δύναμη και εγκαθίσταται βέβαια και το χριστιανικό ποίμνιο της, προσφυγικής καταγωγής και ερχόμενο από τη Σμύρνη. Το έγκλημα συντελείται στην αρχή γρήγορα κι έπειτα σιγά-σιγά, μεθοδικά και αποτελεσματικά. Έπειτα από 50 χρόνια το Κιλκίς είναι μια μπλε επιφάνεια στις ανακοινώσεις των εκλογικών αποτελεσμάτων στην τηλεόραση και τέτοιο παραμένει μέχρι σήμερα. Η αντι-κρατική τοποθέτηση δεν έχει και μεγάλη επιτυχία στην πόλη και μάλλον δεν είναι να αναρωτιέται κανείς/καμιά το γιατί. Από τη μάχη του Κιλκίς μέχρι σήμερα έχουν περάσει από τη διακυβέρνηση της χώρας αυτής, της «μπατανιάς», γύρω στις πενήντα κυβερνήσεις, υπήρχε όμως ένα κράτος, κοινό, που τις στέγαζε όλες, το ελληνικό και το οποίο ακόμη και σήμερα, με αριστερή κυβέρνηση, διατηρεί π.χ. τη 'μαύρη λίστα' για τους ολαβόφωνους μακεδόνες που θέλουν να γυρίσουν στα σπίτια τους εντός ελληνικών συνόρων ή έστω να τα επισκεφτούν.

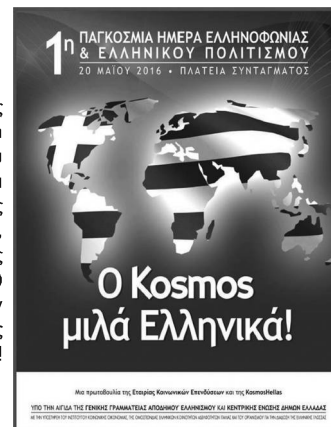
Ο Σύριζα, όταν ακόμα δεν είχε φτάσει η σειρά του να πάρει το τιμόνι του κράτους, ψευτο-διαμαρτυρόταν για την 'απαράδεκτη', για παράδειγμα, αντίδραση του γ.γ. Θρησκευμάτων της Ν.Δ. που σε συνέδριο του ΕΛΙΑΜΕΠ είχε σπκωθεί να φύγει μόλις τούρκος μειονοτικός δημοσιογράφος μίλησε στη γλώσσα του... Μόλις τρία χρόνια μετά το ΥΠΕΞ του Σύριζα ψηφίζει στη βουλή και φέρνει στον Ο.Η.Ε. το αίτημα για την παγκόσμια μέρα ελληνικής γλώσσας και ελληνοφωνίας (!) για τις 20 Μαΐου, γιατί η μέρα αυτή... «ταυτίζεται με την ημέρα γέννησης του Σωκράτη, αλλά και γιατί 20 Μαΐου άρχισε η 1η Οικουμενική Σύνοδος της Νίκαιας, 'η οποία λειτούργησε κομβικά για την Ελληνορθόδοξη παράδοση και τη μεταγενέστερη πολιτιστική επιρροή της ανά τον κόσμο', όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση. [...]Της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνοφωνίας, προηγείται η Ημέρα Γενοκτονίας των Ποντίων (19 Μαΐου) και ακολουθεί η επέτειος της Μάχης της Κρήτης (21 Μαΐου), με αποτέλεσμα να δημιουργείται «ένα τρίπτυχο, που συνδέει τη γλώσσα και τον πολιτισμό με το ιστορικό γίνεσθαι, καθώς και τη διαχρονική και διατοπική παρουσία του Ελληνισμού.» Παράλληλα, οι Συριζο-ΑΝΕΛ διατηρούν τις μυστικές υπηρεσίες, τους ρουφιάνους και τους φασίστες σε ρόλο σφαλίτη στα σλαβόφωνα χωριά της Μακεδονίας και στα τουρκόφωνα της Θράκης.

Μεσούσης της περιόδου της μέθης που οι συριζαίοι και οι ψηφοφόροι τους φαντασιώνονταν την επανάστασή τους ενάντια στα μνημόνια, από τα δεξιά και τα αριστερά του κράτους συνειδητοποιούσαν με οδύνη την άνετη επικράτηση του μειονοτικού κόμματος στη Θράκη στις ευρω-εκλογές του 2014. Το Κόμμα Ισότητας Ειρήνης και Φιλίας (DEB) πήρε 15.000 ψήφους στην Ξάνθη ξεπερνώντας το ποσοστό του

25% και βγαίνοντας πρώτο. Στην Κομοτηνή πήρε επίσης την πρωτιά με 25.800 ψήφους, δηλαδή 41,6% ποσοστό. Άλλες 1.000 ψήφους πήρε στον Έβρο και συνολικά 42.000 ψήφους πανελλαδικά. Το κράτος και οι φασίστες του έλαβαν το μήνυμα μετά από αυτή την εκλογική συσπείρωση της τουρκικής μειονότητας. Στις 7 Δεκεμβρίου 2015 έγινε επίθεση στα κεντρικά γραφεία του κόμματος στην Κομοτηνή με πέτρες ενώ καταστράφηκαν κάποια αντικείμενα μέσα στα γραφεία. Υπογραφή 'Φρουροί της Θράκης'. Λίγο αργότερα, το βράδυ της 28ης του Γενάρη, με νέα κυβέρνηση Σύριζα πια, ένα άλλο μέλος του κόμματος και οδηγός του μουφτή της Ξάνθης Αχμέτ Μετέ δέχτηκε επίθεση από δύο άτομα με κουκούλες στην Ξάνθη που τον έβαλαν με τη βία σε ένα αυτοκίνητο και αφού τον απείλησαν, τον άφησαν ελεύθερο λίγο μετά. Οι δύο άνδρες συστήθηκαν ως 'Φρουροί της Θράκης'. Η πολιτική πίεση στη μειονότητα συνεχίστηκε. Στο χωριό Εχίνο (στα τουρκικά Sahin) της Ξάνθης όπου δεν υπάρχει ούτε ένας χριστιανός, ο ελληνικός στρατός είχε κατασκευάσει ένα μικρό εκκλησάκι, στο οποίο επί κυβέρνησης Συριζα-ΑΝΕΛ τελέστηκε ο επιτάφιος του Πάσχα του 2015 με συνοδεία του 4ου Σώματος Στρατού και χριστιανών πολιτών που μεταφέρθηκαν από την Ξάνθη! Λίγο πιο πριν, στις 17 Απριλίου το τζαμί Μαχμούτ Αγά, στο κέντρο της Κομοτηνής, είχε παραδοθεί στις φλόγες μετά από εμπρησμό. Τον Μάιο του 2016 ήρθαν στο προσκήνιο αντισημιτικές δηλώσεις του μουφτή Αχμέτ Μετέ στις οποίες υμνούσε τον Χίτλερ, οι οποίες διακινήθηκαν από αρκετές ιστοσελίδες και μέσα ενημέρωσης, επιλεκτικής ευαισθησίας βέβαια 'ενάντια στον αντισημιτισμό'. Μάλιστα, οι ιθύνοντες του (παρα)κράτους εδώ φαίνεται να γνωρίζουν και από 'ανθρώπινα δικαιώματα' και πετάνε μπανανόφλουδες σε τρίτους για να ασχοληθούν με τη... σοβινιστική τουρκική πολιτική στην ελλαδίτσα!

Όλα αυτά και μάλλον κι άλλα που δεν βρήκαν το δρόμο τους προς τη δημοσιότητα αποτελούν απλώς τον δεύτερο γύρο ενός ανταγωνισμού που πρωτοεμφανίστηκε μεταπολιτευτικά την περίοδο 1989-1995 και αφού, σύμφωνα με μειονοτικούς δημοσιογράφους, είχε προηγηθεί η απαγόρευση των συλλόγων που στο όνομα τους είχαν τη λέξη «τουρκικός-η» - απ' τον Υφυπουργό Εξωτερικών της εποχής Ιωάννη Καψή και το ελληνικό κράτος είχε ανοίξει ξανά το «πομακικό ζήτημα». Εκείνος ο πρώτος γύρος ανταγωνισμού είχε ξεκινήσει με τον τούρκο μειονοτικό Αχμέτ Σαδίκ να φτιάχνει το κόμμα 'Εμπιστοσύνη' το 1989, να κατεβαίνει στις εκλογές αυτόνομα, να αποσπά 25.000 ψήφους μόνο στη Ροδόπη και τον Σαδίκ να μπαίνει στο κοινοβούλιο, στηρίζοντας μάλιστα σε επόμενη φάση ακόμα και με τη μοναδική του κρίσιμη ψήφο τη σταθερότητα της τότε κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Σε εκείνες τις εκλογές, του Απριλίου του 1990, είχε ξαναμπει στο κοινοβούλιο με 29.500 ψήφους. Κατάφερε με λίγα λόγια να συσπειρώσει το εκλογικό σώμα της τουρκικής μειονότητας με άνεση. Το ελληνικό κράτος τότε, ως απάντηση σε αυτές τις επιτυχίες του Σαδίκ, άλλαξε τον εκλογικό νόμο της απλής αναλογικής και καθιέρωσε το πλαφόν 3% για να μπαίνει στη βουλή ένα κόμμα, μόνο αν αυτό έχει πανελλαδική εκπροσώπηση. Έτσι, το κόμμα αποκλείστηκε οριστικά από τη συμμετοχή του στην ελληνική βουλή το 1993, παρά τις 27.000 σχεδόν ψήφους. Ταφόπλακα στην ανεξάρτητη συμμετοχή των τούρκων μειονοτικών στη βουλή με επικεφαλής τον Σαδίκ μπήκε όταν τον Ιούλιο του 1995 το αυτοκίνητο που οδηγούσε ο πρώην βουλευτής συγκρούστηκε με τρακτέρ και ο Σαδίκ σκοτώθηκε. Μετά το 2014 παίζονται τα νέα επεισόδια της σειράς...

από τις υπουργικές αφίσες με τον ... γαλανόλευκο χάρτη της υπηλίου μέχρι τα σπασμένα γραφεία του μειονοτικού κόμματος στη Θράκη, τρεις φωτό με τις φιλόδοξες (και φιλότιμες!) προσπάθειες των ελλήνων να μάθει όλος ο κόσμος τη γλώσσα τους!

[3] Επιχείρημα που αρθρώνεται γλαφυρά και διαυγέστατα στο Η παρακμή του αστικού πολιτισμού του Παναγιώτη Κονδύλη.

[4] Ελάχιστα είδαν πως το ελληνικό κράτος μπορούσε να λειτουργήσει εξίσου καλά με τα άλλα ευρωπαϊκά, ενσωματώνοντας το 'πελατειακό' στοιχείο και τη λεγόμενη 'ανομία', κάποια από τα φαινομενικά ανοργάνωτα του στοιχείο, ως στοιχεία ενός καλοκουρδισμένου ρολογιού. Για παράδειγμα, το γεγονός ότι η οικογένεια αποτελεί έναν κρίσιμο πυρήνα εργασίας/ κέρδους/ κοινωνικών σχέσεων σήμερα στο πλαίσιο του ελληνικού καπιταλισμού αλλά και κράτους, της εθνικής ιδεολογίας και των έμφυλων ισορροπιών, δεν σημαίνει ότι όλα τα τελευταία δεν υπάρχουν απλώς και μόνο επειδή δεν ομοιάζουν στο 'γερμανικό' μοντέλο, σημαίνει απλώς ότι οργανώνονται διαφορετικά. Βλ. και Γουργουρής Στ. (2007) Έθνος-Όνειρο: Διαφωτισμός και Θέσμιση της Σύγχρονης Ελλάδας, Κριτική, Αθήνα.

[5] Ο ΣΥΡΙΖΑ για το «μίλα ελληνικά ή σώπα» του γ.γ. Θρησκευμάτων, Left.gr, 02-12-2013.

[6] Παγκόσμια Ημέρα Ελληνοφωνίας και Ελληνικού Πολιτισμού πρότεινε το Υπουργείο Εσωτερικών, Το Ποντίκι, 27-4-2016.

[7] Βλ. και το προηγούμενο τεύχος του 0151: 'Ενάντια στο φύλο και το έθνος στη 'μακρινή' δεκαετία του '90: Συνέντευξη με τον Χ.'

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Μα ότι πολύ απλά η διάκριση 'κυβέρνησης-αντιπολίτευσης' είναι μια ευκαιριακή και άστοχη διάκριση όταν είναι κανείς να μιλήσει για το κράτος και την ενιαία εθνική του πολιτική, πόσο μάλλον όταν έχουμε να κάνουμε με μειονότητες. Και αντί αυτό να αποκτήσει τη σημασία που πρέπει για να ληφθούν τα αντίστοιχα συμπεράσματα στην ντόπια ριζοσπαστική πολιτική, κάπως βολικά είναι η αλήθεια στον εγχώριο ριζοσπαστικό χώρο, που για να μην ξεχνιόμαστε είναι πολύ 'ταξικός', πολύ 'επαναστατικός' και 'δεν σπκώνει μύγα στο σπαθί του', αποτελούν αυτόνοτες αλήθειες η 'εναντίωση σε κάθε εθνικισμό', τα 'και οι Μακεδόνες είναι εθνικιστές' και τα κάθε λογής αντι-τουρκικά σλόγκαν, καλυμμένα κάτω από φιλο-κουρδικά αισθήματα. Ακόμα και το απλό και καθημερινό 'δεν υπάρχει ρατσισμός στην Ελλάδα' είναι ένα σλόγκαν που έρχεται σε ευθεία αντιστοιχία με το 'δεν υπάρχουν μειονότητες στην Ελλάδα' και ούτε κάποιο πρόβλημα γύρω από αυτές, πέραν του ότι είναι πολύ επιθετικές βέβαια και πολύ αχάριστες στην ελληνική φιλοξενία.

κάποιος αντί-λογος;

Στη σύντομη ιστορία του μεταπολιτευτικού αντι-κρατικού χώρου στην Ελλάδα λίγα πράγματα από αυτά ψάχνονταν σε επίπεδο πολιτικής ανάλυσης ή επεξεργασίας της ιστορίας. Το μεγάλο μέρος της ελληνικής αριστεράς επιμένει ότι δεν ξέρει, δεν είδε, δεν άκουσε και ακόμα και αν το έκανε κάπου, κάπως, κάποτε, η συνεργασία και η συνύπαρξή του πια με κάθε είδους φασίστες, η για δεκαετίες κατάδυσή του στο περιβάλλον του πατριωτικού βόθρου, η σήμερα όσο και παλιότερα ταύτισή του με τα συμφέροντα αυτού εδώ του κράτους και του ρατσιστή λαού του, κλώνουν όλα αυτά τα κάπου, κάπως, κάποτε πιο βαθιά στη λήθη. Σε ένα μικρό μονάχα κομμάτι της ελληνικής αριστεράς με την ευρύτερη έννοια, ένα κομμάτι που μάλιστα δεν ήθελε να έχει τίποτα να κάνει με κόμματα, υπήρχε ωστόσο μια ενστικτωδώς σωστή, έστω και συνθηματολογικά, αντίδραση: η Μακεδονία ανήκει στις αρκούδες της και το Αιγαίο στα ψάρια του. Τα παραπάνω δήλωναν μια σκανδαλώδη απέχθεια για την εθνικία αυτού του τόπου, μια ρομαντική αντίδραση στον κυρίαρχο κοινωνικό και κρατικό λόγο αλλά, παράλληλα, και μια πολιτική ίσων αποστάσεων απέναντι σε όλους τους εθνικισμούς. Ως εκεί. Γιατί για τα θύματα των διαδικασιών αυτών ελληνοποίησης πληθυσμών, χωριών, πόλεων και των επωνυμιών τους σπάνια λεγόταν κουβέντα. Εξαιρούνται, βέβαια, ορισμένα (που έλεγαν κατά καιρούς κουβέντες). Αυτοί οι λίγοι υποστήριζαν, σε αντίθεση με την κυρίαρχη κρατική και εθνική ιδεολογία, πως η Ελλάδα είναι κατά βάση μια ρατσιστική κοινωνία και ένα ρατσιστικό κράτος.

Συνοπτικά, τι θα χρειαζόταν να κρατήσει κανείς από αυτό εδώ το κείμενο; Πρώτον, ότι το ελληνικό κράτος έχει τη δική του αυτενέργεια, τις δικές του προθέσεις, τα δικά του συμφέροντα, ακόμα και ως μικρό κράτος ανάμεσα σε ευρύτερες συμμαχίες έχει τις δικές του, ολόδικες του ατζέντες. Η γκρίνια για το ότι το κράτος δεν δουλεύει μάλιστα, μακράν του να είναι αντικρατική διάθεση, είναι απλώς ένας τρόπος το κράτος να δουλεύει καθιστώντας με τρόπο μαγικό την παρουσία του ως 'απουσία' και τον πατριώτη λαό του ως 'αγωνιστή'. Δεύτερον, σε επίπεδο μεθόδου μπορεί να το παρατηρήσει κανείς αυτό, ακολουθώντας τη συνέχεια των πολιτικών του ελληνικού κράτους και ειδικά στο κομμάτι που οι τελευταίες αφορούν τα λεγόμενα 'ευαίσθητα εθνικά θέματα'. Μειονότητες και 'μεταναστευτικό ζήτημα' είναι δύο μόνον από τις κωδικοποιήσεις που δείχνουν αυτή τη συνέχεια, μια συνέχεια απέναντι στην οποία κατά τα άλλα αυτό το κράτος δεν έχει να αντιμετωπίσει σοβαρό αντίλογο. Αφενός κάποιες υγιείς ενστικτώδεις αντιδράσεις, αφετέρου κάποιους υποψιασμένους που άρχισαν να μελετάνε τις κινήσεις του κράτους από ένα σημείο και έπειτα. Τρίτο συμπέρασμα, η αριστερά απέγινε αυτό που εύστοχα έχει κάποτε χαρακτηριστεί ως η 'αριστερά του κράτους', ένα αριστερό χέρι απαραίτητο σε καιρούς δύσκολους σαν τους σημερινούς.

(Το *antifa negative* είναι μια αυτόνομη συνέλευση στην Αθήνα από τον Ιούνιο του 2012. Ο λόγος και η πρακτική της εστιάζει από αντιφασιστική σκοπιά στα ζόρια που επιβάλλονται στη δεύτερη γενιά μεταναστών στην Ελλάδα καθώς και στις ρατσιστικές, αντισιμητικές και εθνικιστικές μαλακίες του ελληνικού όχλου, των νεοναζί και του κράτους τους. Τα τελευταία τρία χρόνια συμμετέχει στο περιοδικό 151 και διοργανώνει την ετήσια συναυλία Don't Call me Greek!, ενώ από πέρυσι μοιράζει το *antifa beat* σε σχολεία του κέντρου της πόλης. Αφίσες, δράσεις και κείμενά μας μπορείτε να τσεκάρτε και εδώ: antifa-ngt.espinblogs.net/)